

Ændringer i 8. udgave af TNM-klassifikationen

Introduktion

Union for Cancer Control (UICC) har udgivet en ny udgave af TNM-klassifikationen (TNM8) ultimo december 2016¹. I dette dokument gennemgås ændringer af klassifikationen i forhold til version 7². Ændringer er i bogen markeret tydeligt, hvilket danner basis for nedenstående gennemgang af ændringerne. Kun ændringer er medtaget i dokumentet, og der henvises til bogen, med henblik på en komplet gennemgang af klassifikationen for hvert cancerområde. De klassifikationer, der er sket ændringer i, er listet i deres helhed uden markering af de specifikke ændringer i forhold til 7. udgave.

1. Hoved- og hals cancer

1.1. Læbe og mundhule (ICD-O3 C00, C02-06)

Ændringer: Klinisk T- og N-klassifikation, patologisk N-klassifikation

Klinisk TNM-klassifikation

T-klassifikation

T1	Tumor er ≤ 2 cm stor størrelse OG invasionsdybden ≤ 5 mm
T2	Tumor er < 2 cm stor OG invasionsdybden mellem 5 mm og 10 mm ELLER tumor er 2-4 cm stor OG invasionsdybde < 10 mm
T3	Tumor er > 4 cm ELLER invasionsdybden er > 10 mm
T4a (læbe)	Tumor invaderer knogle (kompakt knoglevæv), n. alveolaris inferior, mundbunden eller hud (på kinden eller næsen).
T4a (mundhule)	Tumor invaderer 1) knogle svt. mandiblen eller sinus maxillaris eller 2) huden i ansigtet.
T4b (læbe og mundhule)	Tumor invaderer 1) masticor space (eng), 2) pterygoid plates (eng), 3) basis cranii eller 4) omskeder a. carotis interna.

¹ J. Brierley, M. K. Gospodarowicz, and Ch. Wittekind, *TNM Classification of Malignant Tumours*, 8 ed., (Wiley-Blackwell, 2016).

² L. H. Sobin, M. K. Gospodarowicz, and Ch. Wittekind, *TNM Classification of Malignant Tumours*, 7 ed., (Wiley-Blackwell, 2009).

N-klassifikation

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
N2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst
N2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N2c	Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N3a	Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
N3b	Metastase til en eller flere lymfeknuder med klinisk perinodal vækst uanset størrelse.

Note: Lymfeknuder i midtlinjen regnes som ipsilaterale. Definitionen på klinisk perinodal vækst er involvering af den overliggende hud, fiksering til underliggende muskel eller nabostrukturer eller klinisk tegn på nerveinvolvering.

Patologisk TNM-klassifikation**pN-klassifikationen**

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

pN0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
pN1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm uden perinodal vækst
pN2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst
pN2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN2c	Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN3a	Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
pN3b	Metastase til en eller flere lymfeknuder MED perinodal vækst uanset størrelse.

1.2. Pharynx (ICD-O-3 C01, C5.1-2, C09, C10.0, 2-3, C11-C13)

TNM-klassifikationen er traditionelt en anatomisk baseret klassifikation, men man har ved oropharynx cancer (ICD-O-3 C01, C5.1-2, C09.0-19, C10.0, 2-3) indført en ny klassifikation baseret på den biologiske markør P16. Der er således forskellig TNM-klassifikation af P16-negative og P16-positive tumorer. P16 undersøges ved immunhistokemisk undersøgelse af tumorvævet.

Ændringer: Klinisk og patologisk T- og N-klassifikation samt af UICC stage

Klinisk TNM-klassifikation**T-klassifikation****Oropharynx, P-16 negativ eller med ukendt P-16 status**

T1	Tumor er ≤ 2 cm stor
T2	Tumor er >2 og ≤ 4 cm stor
T3	Tumor er > 4 cm eller involverer den linguale overflade af epiglottis
T4a	Tumorindvækst i følgende nabostrukturer: Larynx, m. genioglossus, m. hyoglossus, m. palatoglossus, m. styloglossus, m. pterygoideus medialis, den hårde gane eller mandiblen.

T4b Tumorindvækst i følgende nabostrukturer: m. pterygoideus lateralis, pterygoid plates (eng), lateral nasopharynx (eng), basis cranii, eller omskeder a. carotis interna.

Oropharynx, P-16 positiv

T1 Tumor er ≤ 2 cm stor
T2 Tumor er >2 og ≤ 4 cm stor
T3 Tumor er > 4 cm ELLER involvering af den linguale overflade af epiglottis.
T4 Tumorindvækst i følgende nabostrukturer: Larynx, m. genioglossus, m. hyoglossus, m. palatoglossus, m. styloglossus, m. pterygoideus medialis, den hårde gane, mandiblen m. pterygoideus lateralis, pterygoid plates (eng), lateral nasopharynx (eng), basis cranii, eller omskeder a. carotis interna.

Hypopharynx

Ingen ændringer af T-klassifikationen

Nasopharynx

T1 Tumor lokaliseret i nasopharynx eller har spredt sig til oropharynx og/eller cavitas nasi uden parapharyngeal spredning.
T2 Tumor involverer det parapharyngeale rum og/eller infiltrerer m. pterygoideus medialis, m. pterygoideus lateralis og/eller den paravertebrale muskulatur.
T3 Tumor invaderer bony structures of skull base cervical vertebra (eng), vertebra, pterygoide strukturer og/eller paranasale sinus'er.
T4 Tumor med intrakraniell spredning og/eller involvering af kraniennerver, hypopharynx, orbita, gl. parotidea, og/eller spredning forbi den laterale flade af m. pterygoideus lateralis.

N-klassifikation

Oropharynx – P16-negativ og hypopharynx

N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1 Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
N2a Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst
N2b Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N2c Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N3a Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
N3b Metastase til en eller flere lymfeknuder med klinisk perinodal vækst uanset størrelse.

Oropharynx P-16 positiv

N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1 Unilaterale lymfeknudemetastaser som alle er ≤ 6 cm store
N2 Kontra eller bilaterale lymfeknudemetastaser som alle er ≤ 6 cm store
N3 Lymfeknudemetastase(r) som er >6 cm store.

Nasopharynx

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- N1 Unilaterale metastaser i halslymfeknuder og/eller uni eller bilaterale metastaser i retropharyngeale lymfeknuder lokaliseret kranielt for den kaudale afgrænsning af cartilago cricoidea. Metastaserne må ikke være over 6 cm store.
- N2 Bilaterale metastaser i halslymfeknuder lokaliseret kranielt for den kaudale afgrænsning af cartilago cricoidea. Metastaserne må ikke være over 6 cm store.
- N3 Metastaser til halslymfeknuder som er større end 6 cm og/eller spredning til lymfeknuder kaudalt for den kaudale afgrænsning af cartilago cricoidea.

Note: Lymfeknuder i midtlinjen regnes som ipsilaterale. Definitionen på klinisk perinodal vækst er involvering af den overliggende hud, fiksering til underliggende muskel eller nabostrukturer eller klinisk tegn på nerveinvolvering.

Patologisk TNM-klassifikation

Den patologiske T-klassifikation er identisk med den kliniske T-klassifikation.

Patologisk N-klassifikation

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

Oropharynx – P16-negativ og hypopharynx

- pN0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- pN1 Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
- pN2a Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude enten 1) > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst eller 2) ≤ 3 cm med perinodal vækst.
- pN2b Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm, uden perinodal vækst.
- pN2c Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
- pN3a Metastase til 1 lymfeknude > 6 cm uden perinodal vækst
- pN3b Metastase til 1) en solitær lymfeknude > 3 cm med perinodal vækst, 2) til multiple ipsilaterale med perinodal vækst eller 3) til enhver kontra eller bilateral lymfeknudemetastaser med perinodal vækst.

Oropharynx, P-16-positiv

- pN0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- pN1 Metastase til 1-4 regionale lymfeknuder
- pN2 Metastase til 5 eller flere regionale lymfeknuder

Nasopharynx

Den patologiske N-klassifikation svarer til den kliniske.

UICC stage**Oropharynx (P16 negativ) og hypopharynx**

Ingen ændring af UICC stadium i forhold til 7. udgave.

Oropharynx (P16 positiv)**Klinisk UICC stage**

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1, T2	N0, N1	M0
Stage II	T1, T2	N2	M0
	T3	N0, N1, N2	M0
Stage III	T1, T2, T3	N3	M0
	T4	N0-N3	M0
Stage IV	Alle	Alle	M1

Patologisk UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1, T2	N0, N1	M0
Stage II	T1, T2	N2	M0
	T3	N0, N1	M0
Stage III	T3, T4	N2	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Nasopharynx

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T1	N1	M0
	T2	N0, N1	M0
Stage III	T1, T2	N2	M0
	T3	N0, N1, N2	M0
Stage IVA	T4	N0, N1, N2	M0
	Alle T	N3	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

1.3. Larynx (ICD-O-3 C32.0, C10.1)

Ændringer: Klinisk og patologisk N-klassifikation.

Klinisk N-klassifikation

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
N2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst
N2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N2c	Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N3a	Metastase til en solitær lymfeknude > end 6 cm uden perinodal vækst
N3b	Metastase til en eller flere lymfeknuder med klinisk perinodal vækst uanset størrelse.

Note: Lymfeknuder i midtlinjen regnes som ipsilaterale. Definitionen på klinisk perinodal vækst er involvering af den overliggende hud, fiksering til underliggende muskel eller nabostrukturer eller klinisk tegn på nerveinvolvering.

Patologisk N-klassifikation

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

pN0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
pN1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
pN2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst eller metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm med perinodal vækst.
pN2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN2c	Metastaser til bi eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN3a	Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
pN3b	1) Metastase til en solitær lymfeknude > 3 cm med perinodal vækst, 2) til multiple ipsilaterale med perinodal vækst eller 3) til enhver kontra eller bilateral lymfeknudemetastaser med perinodal vækst.

1.4. Cavum nasi og sinus paranasales (ICD-O-3 C30.0, C31.0-1)

Ændringer: Klinisk og patologisk N-stadium.

N-klassifikation

Klinisk N-klassifikation

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
N2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst
N2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.

- N2c Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
- N3a Metastase til 1 lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
- N3b Metastase til en eller flere lymfeknuder med **klinisk** perinodal vækst uanset størrelse.

Patologisk N-klassifikation

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

- pN0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- pN1 Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
- pN2a Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst eller spredning til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm **med perinodal vækst**.
- pN2b Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
- pN2c Metastaser til bi- eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
- pN3a Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
- pN3b 1) Metastase til en solitær lymfeknude større end 3 cm med perinodal vækst, 2) til multiple ipsilaterale med perinodal vækst eller 3) enhver kontralateral eller bilaterale lymfeknudemetastaser med perinodal vækst.

1.5. Ukendt primær tumor med spredning til halslymfeknuder

Ved klassifikation af ukendt primærtumor og spredning til de halslymfeknuder, gælder følgende regler:

- 1) Der skal foreligge histologisk verificeret planocellulært karcinommetastase i en halslymfeknude.
- 2) Der må ikke kunne ses en synlig primær tumor (T0)
- 3) Der skal undersøges histologisk for forekomst af EBV, HPV eller P16
- 4) Hvis metastasen er EBV-positiv, anvendes klassifikationen for nasopharynxcancer
- 5) Hvis metastasen er HPV-positiv og der er P16-overekspression, anvendes klassifikationen for P16-positiv oropharynxcancer
- 6) T-stadium kan kun være T0
- 7) N-stadium kan ikke være N0

TNM-klassifikation af EBV- eller HPV/P16-negativ/ukendt

Klinisk N-klassifikation

- N1 Metastase til en solitær unilateral ≤ 3 cm stor lymfeknude uden perinodal vækst
- N2a Metastase til en solitær unilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm stor uden klinisk perinodal vækst
- N2b Metastaser til multiple unilaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm uden klinisk perinodal vækst.
- N2c Metastaser i bilaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm, uden klinisk perinodal vækst.
- N3a Metastase i en solitær lymfeknude større end 6 cm uden klinisk perinodal vækst
- N3b Metastaser til en eller flere lymfeknuder **med klinisk perinodal vækst**.

M-stadium

M0	Fjernmetastaser ikke påvist
M1	Fjernmetastaser påvist

Patologisk N-klassifikation af EBV- eller HPV/P16-negativ eller ukendt

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

pN1	Metastase i en solitær unilateral ≤ 3 cm stor lymfeknude uden perinodal vækst
pN2a	Metastase til en solitær unilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm stor uden perinodal vækst eller spredning til en solitær unilateral lymfeknude ≤ 3 cm med perinodal vækst .
N2b	Metastaser i flere unilaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN2c	Metastaser i bilaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm, uden perinodal vækst.
pN3a	Metastase i en lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
pN3b	Metastaser til en solitær unilateral lymfeknude >3 cm med perinodal vækst ELLER til multiple eller bilaterale metastaser med perinodal vækst .

UICC stage EBV- eller HPV/P16-negativ eller ukendt

Stage III	T0	N1	M0
Stage IVA	T0	N2	M0
Stage IVB	T0	N3	M0
Stage IVC	T0	Alle N	M1

1.6. Malignt melanom i de øvre luftveje (ICD-O-3 Co0-06, 10-14, 30-32)

Der er ingen ændringer af TNM-klassifikationen

1.7. Glandula salivaria major (ICD-O-3 Co7, Co8)

Ændring(er): Der er ændring af den kliniske og patologiske N-klassifikation.

Klinisk N-klassifikation

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
N2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude > 3 cm og ≤ 6 cm stor uden perinodal vækst
N2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N2c	Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
N3a	Metastase til en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
N3b	Metastase til en eller flere lymfeknuder med klinisk perinodal vækst uanset størrelse

Patologisk N-klassifikation

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er øget. Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

pN0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
-----	--------------------------------------

- pN1 Metastase i en solitær ipsilateral/unilateral ≤ 3 cm stor lymfeknude uden perinodal vækst
- pN2a Metastase til en solitær ipsilateral/unilateral lymfeknude > 3 cm men og ≤ 6 cm uden perinodal vækst eller spredning til en solitær unilateral lymfeknude ≤ 3 cm **med perinodal vækst.**
- N2b Metastaser i flere ipsilaterale/unilaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm uden perinodal vækst.
- pN2c Metastaser i bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke er større end 6 cm, uden perinodal vækst.
- pN3a Metastase i en solitær lymfeknude større end 6 cm uden perinodal vækst
- pN3b 1) Metastaser til en solitær lymfeknude >3 cm med perinodal vækst eller til 2) multiple ipsi-, kontra- eller bilaterale metastaser **med perinodal vækst.**

1.8. Glandula thyreoidea (ICD-O-3 C73.9)

Ændring(er): T-klassifikationen og UICC stage.

Klinisk og patologisk T-klassifikation.

- T1 Tumor ≤ 2 cm og begrænset til thyreoidea.
- T1a Tumor ≤ 1 cm kun lokaliseret i thyreoidea
- T1b Tumor > 1 cm og ≤ 2 cm, lokaliseret i thyreoidea
- T2 Tumor >2 cm og ≤ 4 cm, kun lokaliseret i thyreoidea
- T3 Tumor ≤ 4 cm og kun lokaliseret i thyreoidea ELLER direkte spredning uden for thyreoidea til følgende muskler: m. sternohyoideus, m. sternothyreoideus eller m. omohyoideus.
- T3a Tumor ≤ 4 cm og kun lokaliseret i thyreoidea
- T3b direkte spredning uden for thyreoidea til følgende muskler: m. sternohyoideus, m. sternothyreoideus eller m. omohyoideus.
- T4a Direkte spredning uden for thyreoidea med indvækst i en eller flere af følgende strukturer: Subcutis, larynx, trachea, esophagus eller n. laryngeus recurrens.

UICC stage

UICC stage afhænger af T-, N- og M-klassifikationen, af den histologiske tumortype (follikulært karcinom, papillært karcinom, medullært karcinom og anaplastisk/udifferentieret karcinom) samt af patientens alder.

Papillært og follikulært karcinom, alder < 55 år

Stage I	Alle T	Alle N	M0
Stage II	Alle T	Alle N	M1

Papillært karcinom eller follikulært karcinom, ≥ 55 år

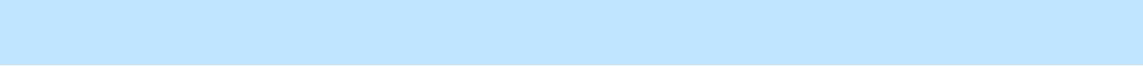
Stage I	T1a, T1b, T2	N0	M0
Stage II	T3	N0	M0
	T1, T2, T3	N1	M0
Stage III	T4a	Alle N	M0
Stage IVa	T4b	Alle N	M0
Stage IVb	Alle T	Alle N	M1

Medullært karcinom

Ingen ændringer

Anaplastisk/udifferentieret karcinom

Stage IVA	T1, T2, T3a	N0	M0
Stage IVB	T1, T2, T3a	N1	M0
	T3b, T4a, T4b	N0, N1	M0
Stage IVC	Alle T	Alle N	M1

2. Gastrointestinal cancer

2.1. Esophagus (ICD-O-3 C15) inkl. oesophagogastriske junction (ICD-O-3 C16.o)

Ændring(er): Rules of classification, T-stadium og UICC stage.

Rules of Classification

Følgende er under "Rules for Classification" markeret som en ændring. En tumor hvis epicenter er indenfor 2 cm's afstand af den oesophagogastriske junction (OGJ) og som involverer esophagus, skal TNM-klassificeres og stages som en esophagustumor. En tumor som involverer OGJ og hvis epicenter er lokaliseret i den orale 2 cm af cardia (Siewerts I/II), skal stages som en esophagustumor.

Klinisk og patologisk T-stadium

Tis	Carcinoma in situ/high grade dysplasi
T1	Tumor invaderer lamina propria, muscularis mucosae eller submucosa
T1a	Tumor invaderer lamina propria eller muscularis mucosae
T1b	Tumor invaderer submucosa
T2	Tumor vokser ned i men gennemvokser ikke muscularis propria
T3	Tumor vokser ind i adventitia
T4	Tumor vokser ind i naboorganer/-strukturer
T4a	Tumor vokser ind i pleura, pericardiet, v. azygos, diaphragma eller peritoneum
T4b	Tumor vokser ind andre naboorganer/-strukturer ikke nævnt under T4a, som f.eks. aorta, vertebrae eller trachea.

UICC stage

UICC stage skelner mellem stage ved henholdsvis planocellulært karcinom og adenokarcinom. Der er forskel på klinisk og patologisk UICC stage.

Planocellulært karcinom, klinisk UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0, N1	M0
Stage II	T2	N0, N1	M0
	T3	N0	M0
Stage III	T1, T2	N2	M0
	T3	N1, N2	M0
Stage IVA	T4a, T4b	N0, N1, N2	M0
	Alle T	N3	M0
	Alle T	Alle N	M1

Planocellulært karcinom, patologisk UICC stage

Stage 0	pTis	pN0	M0
Stage IA	pT1a	pN0	M0
Stage IB	pT1b	pN0	M0
Stage IIA	pT2	pN0	M0
Stage IIB	pT1	pN1	M0
	pT3	pN0	M0
Stage IIIA	pT1	pN2	M0
	pT2	pN1	M0
Stage IIIB	pT2	pN2	M0
	pT3	pN1, pN2	M0
	pT4a	pN0, pN1	M0
Stage IVA	pT4a	pN2	M0
	pT4b	Alle N	M0
	Alle T	pN3	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

Adenokarcinom karcinom, klinisk UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage IIA	T1	N1	M0
Stage IIB	T2	N0	M0
Stage III	T2	N0	M0
	T3, T4a	N0, N1	M0
Stage IVA	T1-T4a	N2	M0
	T4b	N0-N2	M0
	Alle T	N3	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

Adenokarcinom, patologisk UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage IA	T1a	N0	M0
Stage IB	T1b	N0	M0
Stage IIA	T2	N0	M0
Stage IIB	T1	N1	M0
	T3	N0	M0
Stage IIIA	T1	N2	M0
	T2	N1	M0
Stage IIIB	T2	N2	M0
	T3	N1, N2	M0
	T4a	N0, N1	M0
Stage IVA	T4a	N2	M0
	T4b	Alle N	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

Der henvises til bogen mhp. en beskrivelse af patologiske prognostiske stage groups for henholdsvis planocellulært karcinom og adenokarcinom.

2.2. Ventriklen (ICD-O-3 C16)

Ændringer: Rules of classification og UICC stage.

Rules of Classification

Under 'Rules for Classification' står anført (som en ændring), at tumorer i den oesophagogastriske overgang (OGJ) hvis epicenter er indenfor de orale 2 cm af cardia (Siewerts type I/II) skal stages om esophaguscancer. Tumorer hvis epicenter er mere end 2 cm analt for OGJ, skal stages som ventrikelcancer.

Klinisk UICC stage

Stage I	T1, T2	N0	M0
Stage IIA	T1, T2	N1-N3	M0
Stage IIB	T3, T4a	N0	M0
Stage III	T3, T4a	N1-N3	M0
Stage IVA	T4b	Alle N	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

Patologisk UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage IA	T1	N0	M0
Stage IB	T1	N1	M0
	T2	N0	M0
Stage IIA	T1	N2	M0
	T2	N1	M0
	T3	N0	M0
Stage IIB	T1	N3a	M0
	T2	N2	M0
	T3	N1	M0
	T4a	N0	M0
Stage IIIA	T2	N3a	M0
	T3	N2	M0
	T4a	N1, N2	M0
	T4b	N0	M0
Stage IIIB	T1, T2	N3b	M0
	T3, T4a	N3a	M0
	T4b	N1, N2	M0
Stage IIIC	T3, T4a	N3b	M0
	T4b	N3a, N3b	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.3. Tyndtarmen (ICD-O-3 C17)

Ændringer: T- og N-stadium.

T-stadium

- T1 Tumor invaderer lamina propria, muscularis mucosae eller submucosa
 T1a Tumor invaderer lamina propria eller muscularis mucosae
 T1b Tumor invaderer submucosa
- T2 Tumor vokser ned i men gennemvokser ikke muscularis propria
- T3 Tumor gennemvokser muscularis propria og invaderer subserosa eller ikkeperitonealiseret perimuskulært væv (mesenteriet/retroperitoneum) uden gennemvækst til frit peritoneum.
- T4 1) Gennemvækst til frit peritoneum eller 2) Tumor vokser ind i naboorganer/-strukturer inkl. andre tyndtarmsslynger, bugvæg, retroperitoneum, mesenteriet via serosa og pancreas ved c. duodeni.

N-stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- N1 Metastase til 1-2 regionale lymfeknuder
- N2 Metastaser til 3 eller flere regionale lymfeknuder

2.4. Appendiks (ICD-O-3 C18.1)

Ændringer: T-stadium og M-stadium.

T-stadium

- Tis (LAMN) LAMN begrænset til appendiks (inkl. acellulært slim eller tumorepitel som strækker sig ned i muscularis propria)
- T0 Ingen synlig tumor
- T1 Invasion i submucosa
- T2 Invasion af muscularis propria
- T3 Invasion af mesoappendix og/eller subserosa
- T4a Gennemvækst til frit peritoneum inkl. forekomst af cellulær eller acellulær slim på serosa (appendiks/mesoappendiks)
- T4b Indvækst i naboorgan/-struktur

Note: LAMN med involvering af subserosa eller viscerale peritoneum, skal klassificeres som henholdsvis T3 eller T4.

M-stadium

- M0 Fjernmetastaser ikke påvist
- M1 Fjernmetastaser påvist
 M1a Intraperitonealt acellulært slim
 M1b Kun intraperitoneal metastasering inkl. mucinøst epitel.
 M1c Ikkeperitoneal metastasering

UICC stage

Stage 0	Tis (LAMN)	N0	M0
Stage I	T1, T2	N0	M0
Stage IIA	T3	N0	M0
Stage IIB	T4a	N0	M0
Stage IIC	T4b	N0	M0
Stage IIIA	T1, T2	N1	M0
Stage IIIB	T3, T4	N1	M0
Stage IIIC	Alle T	N2	M0
Stage IVA	Alle T	N0	M1a
	Alle T	N0	M1b G1
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1b G2, G3, GX
Stage IVC	Alle T	Alle N	M1c Alle G

2.5. Colon og rectum (ICD-O-3 C18.0, C18.2-7, C20)

Ændringer: I forhold til 7. udgave er der ændring af M-stadium, men i forhold til 5. udgave, som DCCG.dk har anvendt indtil 31.12.16, er der ændring er T- og N-stadium.

T-stadium

T0	Primær tumor ikke synlig
T1	Nedvækst i submucosa
T2	Nedvækst i muscularis propria
T3	Gennemvækst af muscularis propria
T4	Gennemvækst til frit peritoneum ELLER indvækst i naboorgan/-struktur
	T4a Gennemvækst til frit peritoneum
	T4b Indvækst i naboorgan/-struktur

N-stadium

N0	ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Spredning til 1-3 lymfeknuder
	N1a 1 lymfeknudemetastase
	N1b 2 eller 3 lymfeknudemetastaser
	N1c Fund af tumor satellitter uden samtidigt fund af lymfeknudemetastaser
N2	Spredning til 4 eller flere lymfeknuder
	N2a Metastase til 4-6 lymfeknuder
	N2b Metastaser til 7 eller flere lymfeknuder

M-stadium

M0	Fjernmetastaser er ikke påvist
M1	Fjernmetastaser påvist
	M1a Spredning til 1 organ/struktur ekskl. Peritoneum
	M1b Spredning til 2 eller flere organer/strukturer ekskl. Peritoneum
	M1c Spredning til peritoneum (karcinomatose)

UICC stage

Stage I	T1, T2	N0	M0
Stage II	T3, T4	N0	M0
Stage III	Alle T	N1, N2	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Underinddeling af de forskellige stages er ikke medtaget, fordi de ikke anvendes i DCCG.dk

2.6. Analkanal (ICD-O-3 C21) og perianal hud (ICD-O-3 C44.5)

Ændringer: N-stadium og UICC stage

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastaser i regionale lymfeknuder
	N1a Spredning til inguinale, mesorektale og/eller lymfeknuder v. iliaca interna
	N1b Spredning til lymfeknuder v. iliaca externa
	N1c Spredning til inguinale, mesorektale og/eller lymfeknuder v. iliaca interna OG til lymfeknuder v. iliaca externa

UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage IIA	T2	N0	M0
Stage IIB	T3	N0	M0
Stage IIIA	T1, T2	N1	M0
Stage IIIB	T4	N0	M0
Stage IIIC	T3, T4	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.7. Leveren (ICD-O-3 C22.o)

Ændringer: T-stadium og UICC stage. Endvidere er der markeret en ændring af definitionen af hvilke lymfeknuder, der er regionale.

Regionale lymfeknuder

Følgende er regionale lymfeknuder: Hilære, hepatiske (langs a. hepatica), periportale (langs vena porta), inferior phrenic (eng) og caval (eng) lymfeknuder.

T-stadium

T1a	Solitær tumor ≤ 2 cm med eller uden vaskulær invasion
T1b	Solitær tumor > 2 cm uden vaskulær invasion
T2	Solitær tumor > 2 cm med vaskulær invasion ELLER multiple tumorer, som ikke må være større end 5 cm.
T3	Multiple tumorer hvor en eller flere er > 5 cm stor.
T4	Tumor(er) der involverer vena porta eller v. hepatica med direkte spredning af naboorganer/-strukturer (inkl. diaphragma) undtaget galdeblære ELLER gennemvækst til frit peritoneum.

UICC stage

Stage IA	T1a	N0	M0
Stage IB	T1b	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage IIIA	T3	N0	M0
Stage IIIB	T4	N0	M0
Stage IVA	Alle T	N1	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

2.8. Intrahepatiske galdeveje (ICD-O-3 C22.1)

Ændring(er): Der er ændringer af definitionen krævet til antal af lymfeknuder der skal undersøges, T-stadium og UICC stage.

T-stadium

T1a	Solitær tumor ≤ 5 cm stor, uden vaskulær invasion
T1b	Solitær tumor > 5 cm stor uden vaskulær invasion
T2	Solitær tumor med vaskulær invasion ELLER multiple tumorer med eller uden vaskulær invasion.
T3	Gennemvækst til frit peritoneum
T4	Tumor invaderer naboorganer/-strukturer

pN-stadium

Antallet af lymfeknuder der normalt skal undersøges, er hævet fra 3 til 6.

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage IA	T1a	N0	M0
Stage IB	T1b	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage IIIA	T3	N0	M0
Stage IIIB	T4	N0	M0
	Alle T	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.9. Galdeblæren (ICD-O-3 C23.0 og C24.0)

Ændring(er): Der er ændringer af definitionen af regionale lymfeknuder, T-stadium, N-stadium, UICC stage og krav til antal undersøgte lymfeknuder.

Regionale lymfeknuder

I 8. udgave inkluderes lymfeknuder ved truncus coeliacus og a. mesenterica superior som regionale lymfeknuder, hvor de i 7. udgave var listet som ikkeregionale (=M1). De periduodenale og peripancratiske lymfeknuder, som er nævnt i 7. udgave, er ikke nævnt 8. udgave.

Regionale lymfeknuder er: Lymfeknuder i leverhilus (inkl. lymfeknuder langs ductus choledochus, a. hepatica propria, vena porta og ductus cysticus), ved truncus coeliacus og a. mesenterica superior.

T-stadium

- T1 Tumor invaderer lamina propria eller muscularis
 T1a Tumor invaderer lamina propria
 T1b Tumor invaderer muscularis
- T2 Tumor invaderer det perimuskulære bindevæv uden gennemvækst til hverken frit peritoneum eller indvækst i leveren
 T2a Tumor invaderer det perimuskulære bindevæv på den peritoneale side uden gennemvækst til frit peritoneum
 T2b Tumor invaderer det perimuskulære bindevæv på leversiden uden indvækst i leveren.
- T3 Gennemvækst til frit peritoneum og/eller direkte indvækst i leveren og/eller direkte indvækst i 1 naboorgan/-struktur (ventrikel, duodenum, colon, pancreas, oment, ekstrahepatiske galdeveje).
- T4 Indvækst i vena porta eller a. hepatica eller vokser ind i to eller flere naboorganer/-strukturer.

N-stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
 N1 Metastaser til 1-3 regionale lymfeknuder
 N2 Metastaser til > 3 regionale lymfeknuder

Antal lymfeknuder

Ved patologisk N-stadium kræves der undersøgelse af 6 lymfeknuder i modsætning til 3 i 7. udgave.

UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage IA	T1a	N0	M0
Stage IB	T1b	N0	M0
Stage IIA	T2a	N0	M0
Stage IIB	T2b	N0	M0
Stage IIIA	T3	N0	M0
Stage IIIB	T1, T2, T3	N1	M0
Stage IVA	T4	N0, N1	M0
Stage IVB	Alle T	N2	M0
	Alle T	Alle N	M1

2.10. Perihilære galdeveje (ICD-O-3 C24.0)

Ændring(er): Der er ændring af N-stadium og UICC stage

N-Stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
 N1 Metastase til 1-3 regionale lymfeknuder
 N2 Metastase til 4 eller flere regionale lymfeknuder

UICC stage (ændringen er ikke markeret i bogen)

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2a, T2b	N0	M0
Stage IIIA	T3	N0	M0
Stage IIIB	T4	N0	M0
Stage IIIC	Alle T	N1	M0
Stage IVA	Alle T	N2	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

2.11. Distale ekstrahepatiske galdeveje (ICD-O-3 C24.0)

Ændring(er): Der er ændringer af definitionen af regionale lymfeknuder, T-stadium, N-stadium og UICC stage

Regionale lymfeknuder

Det er specificeret, at lymfeknuder langs a. mesenterica superior er regionale.

T-stadium

T1	Tumor invaderer < 5 mm ned i choledochus væg
T2	Tumor invaderer mellem 5 og 12 mm ned i choledochus væg
T3	Tumor invaderer >12 mm ned i choledochus væg
T4	Tumor involverer truncus coeliacus, a. mesenterica superior og/eller a. hepatica propria.

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til 1-3 regionale lymfeknuder
N2	Metastase til 4 eller flere regionale lymfeknuder

UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage IIA	T1	N1	M0
	T2	N0	M0
Stage IIB	T2	N1	M0
	T3	N0, N1	M0
Stage IIIA	T1, T2, T3	N2	M0
Stage IIIB	T4	Alle N	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.12. Ampulla Vateri (ICD-O-3 C24.1)

Ændring(er): Der er ændringer af definitionen af regionale lymfeknuder, T-stadium, N-stadium, UICC stage og krav til antal undersøgte lymfeknuder.

Regionale lymfeknuder:

De regionale lymfeknuder er de samme som ved tumorer i caput pancreatis: Lymfeknuder langs ductus choledochus, a. hepatica propria, v. porta, infrapyloriske, subpyloriske, proximale mesenteriske, truncus coeliacus, posteriore og anteriore pancreaticoduodenale kar og langs v. mesenterica sup og højre laterale væg af a. mesenterica sup.

T-stadium

- T1a Tumor begrænset til ampulla Vateri eller sphincter Oddi
 T1b Tumor gennemvokser sphincter Oddi (perisphinkterisk invasion) og/eller ind i duodenum submucosa.
 T2 Tumor vokser ind i duodenum muscularis propria
 T3 Tumor vokser ind i pancreas
 T3a Tumor vokser ≤ 5 mm ind i pancreas.
 T3b Tumor vokser > 5 mm ind i pancreas ELLER involverer peripankreatisk væv/duodenal serosa uden involvering af truncus coeliacus eller a. mesenterica sup.
 T4 Tumor med involvering af følgende kar: A. mesenterica sup., truncus coeliacus eller a. hepatica propria (eng: common hepatic artery).

N-stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
 N1 Metastase til 1-3 regionale lymfeknuder
 N2 Metastase til 4 eller flere regionale lymfeknuder

Patologisk N-stadium

Kravet til antal undersøgte lymfeknuder er hævet fra 10 til 12.

UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage IA	T1a	N0	M0
Stage IB	T1b, T2	N0	M0
Stage IIA	T3a	N0	M0
Stage IIB	T3b	N0	M0
Stage IIIA	T1-T3	N1	M0
Stage IIIB	Alle T	N2	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.13. Pancreas (ICD-O-3 C25)

Ændring(er): Der er ændring af T-stadium, N-stadium og UICC stage

T-stadium

- T1 Tumor er ≤ 20 mm stor
 T1a Tumor er ≤ 5 mm stor
 T1b Tumor er > 5 mm og ≤ 10 mm stor
 T1c Tumor er > 10 mm og ≤ 20 mm stor
 T2 Tumor er > 20 mm og ≤ 40 mm stor
 T3 Tumor er > 40 mm stor
 T4 Tumor involverer følgende kar: A. mesenterica sup., truncus coeliacus eller a. hepatica propria (eng: common hepatic artery).

N-stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
 N1 Metastase til 1-3 regionale lymfeknuder
 N2 Metastase til 4 eller flere regionale lymfeknuder

UICC stage

Stage 0	Tis	N0	M0
Stage IA	T1	N0	M0
Stage IB	T2	N0	M0
Stage IIA	T3	N0	M0
Stage IIB	T1-T3	N1	M0
Stage III	T1-T3	N2	M0
	T4	Alle N	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

2.14. Veldifferentierede neuroendokrine tumorer i gastrointestinalkanalen

Klassifikationen gælder neuroendokrine tumorer grad G1 og G2. Grad G3 neuroendokrine karcinomer skal klassificeres som karcinom i de respektive tarmafsnit, hvor tumor er lokaliseret.

Ventrikel

Ændring(er): Der er ændringer af T-stadium og UICC stage

T-stadium

- T1 Tumor invaderer lamina propria eller submucosa OG tumor er ≤ 1 cm stor
 T2 Tumor invaderer muscularis propria ELLER er > 1 cm stor
 T3 Tumor invaderer subserosa
 T4 Gennemvækst til frit peritoneum eller vokser ind i naboorganer/-strukturer

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2, T3	N0	M0
Stage III	T4	N0	M0
	Alle T	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Duodenum/ampulla Vateri

Ændring(er): Der er ændringer af T-stadium og UICC stage

T-stadium

T1	Duodenum: Tumor invaderer lamina propria eller submucosa OG tumor er ≤ 1 cm stor Ampulla Vateri: Tumor er ≤ 1 cm stor og er indeholdt i sphincter Oddi
T2	Duodenum: Tumor invaderer muscularis propria ELLER er > 1 cm stor Ampulla Vateri: Gennemvokser sphincter ind i submucosa/muscularis propria i duodenum ELLER er > 1 cm stor
T3	Tumor invaderer pancreas eller peripankreatiske fedtvæv
T4	Gennemvækst til frit peritoneum eller vokser ind i naboorganer/-strukturer

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2, T3	N0	M0
Stage III	T4	N0	M0
	Alle T	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Jejunum og ileum

Ændring(er): Der er ændringer af T- og N-stadium og UICC stage

T-stadium

T1	Tumor invaderer lamina propria eller submucosa OG tumor er ≤ 1 cm stor
T2	Tumor invaderer muscularis propria ELLER er > 1 cm stor
T3	Tumor invaderer subserosa
T4	Gennemvækst til frit peritoneum eller vokser ind i naboorganer/-strukturer

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Mindre end 12 regionale lymfeknudemetastaser uden mesenteriske tumormasser større end 2 cm
N2	12 eller flere lymfeknudemetastaser og/eller mesenteriske tumormasser større end 2 cm

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2, T3	N0	M0
Stage III	T4	N0	M0
	Alle T	N1, N2	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Appendiks

Ændring(er): Der er ændringer af T-stadium og UICC stage

T-stadium

T1	Tumor er ≤ 2 cm stor
T2	Tumor >2 cm og ≤ 4 cm stor
T3	Tumor er > 4 cm stor ELLER involverer subserosa/mesoappendiks
T4	Gennemvækst til frit peritoneum eller vokser ind i naboorganer/-strukturer

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2, T3	N0	M0
Stage III	T4	N0	M0
	Alle T	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Colon og rectum

Ingen ændringer

Pancreas

Ændring(er): Der er ændring af T-, N- og M-stadium samt UICC stage

T-stadium

T1	Tumor begrænset til pancreas, tumor er ≤ 2 cm stor
T2	Tumor er begrænset til pancreas, tumor er >2 cm og ≤ 4 cm stor
T3	Tumor er begrænset til pancreas og er > 4 cm stor ELLER vokser ind i duodenum eller galdegangen.
T4	Gennemvækst til frit peritoneum eller indvækst i naboorgan/-struktur

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Regionale lymfeknudemetastaser påvist

M-stadium

M0	Fjernmetastaser ikke påvist
M1	Fjernmetastaser påvist
	M1a Kun levermetastaser
	M1b Kun ekstrahepatiske metastaser
	M1c Hepatiske og ekstrahepatiske metastaser

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2, T3	N0	M0
Stage III	T4	N0	M0
	Alle T	N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

3. Lunge-, thymus- og pleuratumorer

3.1. Lunge (ICD-O-3 C34)

Ændring(er): Der er ændringer af T-og M-klassifikationen

T-stadium

- T1 Tumor er ≤ 3 cm stor og omgives af lunge eller pleura visceralis, uden bronkoskopisk påvist invasion proksimalt for den lapbronkien (= ingen invasion i hovedbronchus).
 T1mi Minimally invasive adenocarcinoma
 T1a Tumor er ≤ 10 mm
 T1b Tumor er > 10 mm og ≤ 20 mm stor
- T1c Tumor er > 20 mm og ≤ 30 mm stor
- T2 Tumor er > 30 mm og ≤ 50 mm stor ELLER har en eller flere af følgende karakteristika:
 1) Involverer hovedbronchus men ikke carina
 2) Indvækst til pleura visceralis
 3) Er associeret med atelektase eller obstructive pneumonitis som strækker sig ind til hilus, involverende lungen helt eller delvist.
- T2a Tumor er > 30 mm og ≤ 40 mm stor
 T2b Tumor er > 40 mm og ≤ 50 mm stor
- T3 Tumor er > 50 mm og ≤ 70 mm stor ELLER vokser ind i et naboorgan(er)/-struktur(er) (pleura parietalis, brystvæg, nervus phrenicus, pericardium parietale) ELLER ved fund af separate tumor noduli i den samme lungelap.
- T4 Tumor er > 70 mm ELLER vokser ind i et naboorgan(er)/-struktur(er) (diaphragma, mediastinum, hjertet, store kar, trachea, n. laryngeus recurrens, esophagus, vertebrae, carina, separate tumornoduli i en ipsilateral lungelap, anden end i den hvor primærtumor er lokaliseret.

M-stadium

- M0 Ingen metastaser
 M1 Fjernmetastaser påvist
 M1a Separate tumornoduli i en kontralateral lungelap og/eller, forekomst af pleurale eller pericardielle noduli og/eller pleura- eller pericardieeffusion med maligne tumorceller.
 M1b Solitær ekstratorakal metastase (inkl. en enkelt ikkeregional lymfeknude) i et enkelt organ
 M1c Multiple ekstratorakale metastaser i et eller flere organer.

3.2. Pleuralt mesotheliom (ICD-O-3 C38.4)

Ændring(er): Der er ændringer af T-stadium, N-stadium og UICC stage

T-stadium

Der er ændringer af definitionen af T1.

- T1 Tumor involverer ipsilaterale viscerale eller parietale pleura med eller uden involvering af viscerale, mediastinale eller diaphragmatiske pleura.
- T2 Tumor involverer ipsilaterale viscerale eller parietale pleura MED mindst et af følgende fund:
- 1) Invasion af diaphragmamusklen
 - 2) Invasion af lungeparenkymet.
- T3 Tumor involverer ipsilaterale viscerale eller parietale pleura MED mindst et af følgende
- 1) Invasion af endotorakal fascie
 - 2) Invasion af mediastinale fedtvæv
 - 3) Solitært fokus af tumor, som invaderer bløddelsvæv i brystvæggen
 - 4) Ikke-transmural involvering af pericardiet
- T4 Tumor involverer ipsilaterale viscerale eller parietale pleura MED mindst et af følgende fund:
- 1) Destruktion af brystvæg med eller uden destruktion af ribben (diffus eller multifokal)
 - 2) Invasion af peritoneum
 - 3) Kontralaterale pleura
 - 4) Organer i mediastinum
 - 5) Vertebrae, foramen intervertebrale eller medulla spinalis
 - 6) Interne overflade af perikardiet med eller uden perikardieeffusion.

N-stadium

- N0 Ingen regionale lymfeknudemetastaser
- N1 Metastaser til ipsilaterale intrathorakale lymfeknuder (bronchopulmonale, hilære, subkarinale paratrakeale, aortopulmonale, paraesophageale, peridiaphragmatiske, pericardielle, interkostale og intramammære).
- N2 Metastaser til kontralaterale intrathorakale lymfeknuder ELLER metastaser til ipsi- eller kontralaterale supraklavikulære lymfeknuder.

UICC stage

Stage IA	T1	N0	M0
Stage IB	T2, T3	N0	M0
Stage II	T1, T2	N1	M0
Stage IIIA	T3	N1	M0
Stage IIIB	T1-T3	N2	M0
	T4	Alle N	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

3.3. Thymus (ICD-O-3 C37.9)

Der henvises til bogen.

4. Bløddels- og knogletumorer

Der henvises til bogen.

5. Hudtumorer

5.1. Hudkarcinom (ekskl. karcinom på øjenlåg, hoved og hals, perianalt, vulva og penis) (ICD-O-3 C44.5-7, C63.2)

Ændring(er): En ændring består i, at der til de ekskluderende tumorlokalisationer er tilføjet hoved og hals, samt perianalt. Der er ændringer af T-stadium og UICC stage.

T-stadium

T1	Tumor ≤ 2 cm stor
T2	Tumor er > 2 cm og ≤ 4 cm stor
T3	Tumor er > 4 cm stor eller minor (eng) knogleerosion eller perineural invasion eller dyb invasion*
T4a	Tumor med makroskopisk knogle- eller marvinvasion
T4b	Tumor med invasion i det aksiale skelet inkl. involvering af foramen intervertebrale og/eller involvering af foramen vertebrae til det epidurale rum.

* Dyb invasion defineres som 1) invasion profund for subcutis eller 2) > 6 mm dybdevækst (målt fra stratum granulosum i tilstødende normale hud til tumors basis). Perineural invasion defineres som klinisk eller radiologisk tegn på involvering af navngivne nerver uden invasion af foraminae eller basis cranii.

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage III	T3	N0	M0
	T1-3	N1	M0
Stage IVA	T1-3	N2, N3	M0
	T4	Alle N	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1

5.2. Hudkarcinom på hoved og hals (ICD-O-3 C44.0, C442-4)

Ændring(er): Klinisk T-og N-stadium samt UICC stage

Klinisk T-stadium

T1	Tumor ≤ 2 cm stor
T2	Tumor er > 2 cm og ≤ 4 cm stor
T3	Tumor er > 4 cm stor eller med minor (eng) knogleerosion eller perineural invasion eller dyb invasion*
T4a	Tumor med makroskopisk knogle- eller marvinvasion
T4b	Tumor med invasion i det aksiale skelet eller basis cranii inkl. involvering af intervertebrale foraminae or/eller involvering af foramen vertebrae til det epidurale rum.

* Dyb invasion defineres som 1) invasion profund for subcutis eller 2) > 6 mm dybdevækst (målt fra stratum granulosum i tilstødende normale hud til tumors basis). Perineural invasion defineres som klinisk eller radiologisk tegn på involvering af navngivne nerver uden invasion af foraminae eller basis cranii.

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase i en enkelt ipsilateral lymfeknude uden perinodal vækst, som er ≤ 3 cm stor.
N2a	Metastase i en enkelt ipsilateral lymfeknude uden perinodal vækst, som er > 3 cm og < 6 cm stor.
N2b	Metastaser i multiple ipsilaterale lymfeknuder uden perinodal vækst, som ikke må være > 6 cm store
N2c	Metastaser i bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder uden perinodal vækst, som ikke må være > 6 cm store
N3a	Metastase i en lymfeknude > 6 cm stor
N3b	Metastase i en enkelt eller flere lymfeknuder med perinodal vækst.

Patologisk T-stadium

Svarer til de kliniske T-stadier.

Patologisk N-stadium

Ved en selektiv halsdissektion bør man undersøge mindst 10 lymfeknuder, og ved en radikal/modificeret halsdissektion, bør man undersøge mindst 15.

pN0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
pN1	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor uden perinodal vækst
pN2a	Metastase til en solitær ipsilateral lymfeknude enten 1) > 3 cm og ≤ 6 cm uden perinodal vækst eller 2) ≤ 3 cm med perinodal vækst.
pN2b	Metastaser til multiple ipsilaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm, uden perinodal vækst.
pN2c	Metastaser til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder, som ikke må være større end 6 cm uden perinodal vækst.
pN3a	Metastase til 1 lymfeknude > 6 cm uden perinodal vækst

pN3b Metastase til 1) en solitær lymfeknude > 3 cm med perinodal vækst, 2) til multiple ipsilaterale med perinodal vækst eller 3) til enhver kontra eller bilateral lymfeknudemetastaser med perinodal vækst.

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage III	T3	N0	M0
	T1-3	N1	M0
Stage IVA	T1-3	N2, N3	M0
	T4	Alle N	M0
Stage IVB	Alle T	Alle N	M0

5.3. Hudkarcinom på øjenlåget (ICD-O-3 C44.1)

Ændringer: Der er ændringer af T-, N- og M-stadium samt UICC stage

T-stadium

T1	Tumor er ≤ 10 mm stor
T1a	Ingen invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T1b	Invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T1c	Involverer hele øjenlågets tykkelse
T2	Tumor er > 10 mm og ≤ 20 mm stor
T2a	Ingen invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T2b	Invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T2c	Involverer hele øjenlågets tykkelse
T3	Tumor er > 20 mm og ≤ 30 mm stor
T3a	Ingen invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T3b	Invasion af tarsalpladen eller øjenlågets kant
T3c	Involverer hele øjenlågets tykkelse T3
T4	Indvækst i øjeæblet, orbita eller ansigtsstrukturer.
T4a	Invasion i øjeæblet eller intraorbitale strukturer
T4b	Tumor invaderer/eroderer den ossøse væg i orbita eller vokser ind i sinus paranasales eller invaderer tåresækken, ductus nasolacrimalis eller hjernen.

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til 1 ipsilateral lymfeknude ≤ 3 cm stor
N2	Metastase til 1 ipsilateral lymfeknude > 3 cm stor eller til bilaterale eller kontralaterale lymfeknuder.

M-stadium

M0	Ingen fjernmetastaser påvist
M1	Fjernmetastaser påvist

UICC stage

Stage IA	T1	N0	M0
Stage IB	T2a	N0	M0
Stage IIA	T2b-c, T3	N0	M0
Stage IIB	T4	N0	M0
Stage IIIA	Alle T	N1	M0
Stage IIIB	Alle T	N2	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

5.4. Malignt melanom (ICD-O-3 C44, C51.0, C60.9 eller C63.2)

Ændringer: Der er ændring af N-stadium, M-stadium, pT-stadium samt klinisk og patologisk UICC stage.

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til 1 regional lymfeknude eller intralymfatisk regional metastasering uden nodale metastaser
	N1a Kun mikroskopisk metastase (klinisk okkult)
	N1b Makroskopisk metastase
N1c	Satellit eller in-transit metastase uden regional lymfeknudemetastase
N2	Metastase til 2 eller 3 regionale lymfeknuder eller intralymfatisk regional metastasering med nodale metastaser
	N2a Kun mikroskopiske nodale metastaser
	N2b Makroskopisk nodale metastaser
	N2c Satellit eller in-transit metastase med 1 regional lymfeknudemetastase
N3	Metastase til 4 eller flere regionale lymfeknudemetastaser eller matted regionale lymfeknudemetastaser eller satellit eller in-transit metastase med 2 eller flere regionale lymfeknudemetastaser.
	N3a Kun mikroskopiske nodale metastaser
	N3b Makroskopiske nodale metastaser
	N3c satellit eller in-transit metastase med 2 eller flere regionale lymfeknudemetastaser

M-stadium

M0	Fjernmetastaser ikke påvist
M1	Fjernmetastaser påvist
	M1a Til hud, subcutis eller lymfeknuder forbi de regionale lymfeknuder
	M1b Lunge
	M1c Andre organer ekskl. hjernen.
	M1d Hjernen

pT-stadium

pTx	Primær tumor kan ikke vurderes*
pT0	Ingen tegn på primær tumor
pTis	Melanoma in situ (Clark level 1)
pT1	Tumor ≤ 1 mm tyk
pT1a	Tumor ≤ 0,8 mm tyk uden ulceration
pT1b	Tumor ≤ 0,8 mm tyk med ulceration eller Tumor > 0,8 mm og ≤ 1,0 mm tyk med eller uden ulceration
pT2	Tumor > 1 mm men ≤ 2 mm tyk
pT2a	Uden ulceration
pT2b	Med ulceration
pT3	Tumor > 2 mm men ≤ 4 mm tyk
pT3a	Uden ulceration
pT3b	Med ulceration
pT4	Tumor > 4 mm tyk
pT4a	Uden ulceration
pT4b	Med ulceration

Klinisk UICC stage

Stage 0	pTis	N0	M0
Stage IA	pT1a	N0	M0
Stage IB	pT1b	N0	M0
	pT2a	N0	M0
Stage IIA	pT2b	N0	M0
	pT3a	N0	M0
Stage IIB	pT3b	N0	M0
	pT4a	N0	M0
Stage IIC	pT4b	N0	M0
Stage III	Alle T	N1,N2,N3	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1

Patologisk UICC stage

Stage 0	pTis	N0	M0
Stage I	pT1	N0	M0
Stage IA	pT1a	N0	M0
	pT1b	N0	M0
Stage IB	pT2a	N0	M0
Stage IIA	pT2b	N0	M0
	pT3a	N0	M0
Stage IIB	pT3b	N0	M0
	pT4a	N0	M0
Stage IIC	pT4b	N0	M0
Stage III	Alle T	N1, N2, N3	M0
Stage IIIA	pT1a-b, pT2a	N1a, N2a	M0
Stage IIIB	pT1a-b, pT2a	N1b-c, N2b	M0
	pT2b, pT3a	N1, N2a-b	M0
Stage IIIC	pT1a-b, pT2a-b, pT3a		N2c, N3 M0
	pT3b, pT4a	N1, N2, N3	M0
	pT4b	N1, N2	M0
Stage IIID	pT4b	N3	M0
Stage IV	Alle pT	Alle N	M1

5.5. Merkel celle karcinom (ICD-O-3 C44.0-9, C63.2)

Der henvises til bogen.

6. Mammacancer

Ændring(er): Der er kun to ændringer svt. pN-stadium

pN-stadium

pN1b	Metastaser intramammære lymfeknuder
pN1c	Metastaser til 1-3 aksillære lymfeknuder OG intramammære lymfeknuder

7. Gynækologisk cancer**7.1. Vulva (ICD-O-3 C51)**

Ingen ændringer.

7.2. Vagina (ICD-O-3 C52)

Ingen ændringer

7.3. Cervix uteri (ICD-O-3 C53)

Ingen ændringer

7.4. Endometriecancer ((ICD-O-3 C54.1, C55)

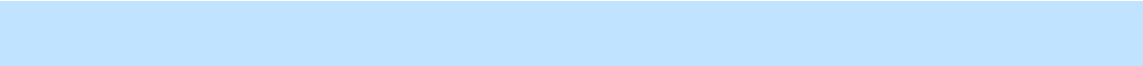
Ingen ændringer

7.5. Uterine sarkomer (ICD-O-3 53, 54)

Ingen ændringer

7.6. Ovariecancer, tubacancer og primære peritoneale karcinomer

Der er den ændring, at cancer i alle de nævnte lokalisationer nu følger samme klassifikation. Der henvises til bogen med henblik på den relativt komplekse TNM- og FIGO-klassifikation af disse tumorer.

8. Urologisk cancer

8.1. Penis (ICD-O-3 C60)

Ændring(er): Der er ændringer af T-stadium og patologisk N-stadium

T-stadium

T1	Tumor invaderer subepitelt bløddelsvæv
T1a	Tumor invaderer subepitelt bløddelsvæv uden lymfovaskulær invasion OG er ikke lavt differentieret
T1b	Tumor invaderer subepitelt bløddelsvæv med lymfovaskulær invasion ELLER er ikke lavt differentieret
T2	Tumor vokser ind i corpus spongiosum med eller uden invasion af urethra
T3	Tumor vokser ind i corpus cavernosum med eller uden invasion af urethra
T4	Tumor vokser ind i naboorganer/-strukturer

pN-stadium

pN0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
pN1	Metastase til 1 eller 2 inguinale lymfeknuder
pN2	Metastase til mere end 2 inguinale lymfeknuder ELLER til bilaterale inguinale lymfeknuder
pN3	Metastase til lymfeknuder i pelvis (uni- eller bilateralt) ELLER regionale lymfeknudemetastaser med perinodal vækst.

8.2. Prostata (ICD-O-3 C61.9)

Ændring(er): Der er ændringer af UICC stage

UICC stage

Stage I	T1, T2a	N0	M0
Stage II	T2b, T2c	N0	M0
Stage III	T3, T4	N0	M0
Stage IV	Alle T	N1	M0
	Alle T	Alle N	M1

8.3. Testis (ICD-O-3 C62)

Ingen ændringer.

8.4. Nyre (ICD-O-3 C64)

Ændring(er): N-stadium og UICC stage

N-stadium

N2 er udgået.

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage III	T3	N0	M0
	T1-T3	N1	M0
Stage IV	T4	Alle N	M0
	Alle T	Alle N	M1

8.5. Nyrepelvis og ureter (ICD-O-3 C65, C66)

Ændring(er): Ændring af N-stadium.

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til 1 lymfeknude ≤ 2 cm
N2	Metastase til 1 lymfeknude > 2 cm eller til multiple lymfeknuder

8.6. Urinblære (ICD-O-3 C67)

Ændring(er): Der er ændring af M-stadium og UICC stage

M0	Ingen fjerne metastaser
M1	Fjerne metastaser påvist
	M1a Metastaser til ikkeregionale lymfeknuder
	M1b Øvrige fjerne metastaser

UICC stage

Stage 0a	Ta	N0	M0
Stage 0is	Tis	N0	M0
Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2a, T2b	N0	M0
Stage IIIA	T3a, T3b, T4b	N0	M0
	T1-3, T4a	N1	
Stage IIIB	T1-T3, T4a	N2, N3	M0
Stage IVA	T4b	N0	M0
	Alle T	Alle N	M1a
Stage IVB	Alle T	Alle N	M1b

8.7. Urethra (ICD-O-3 C68.0, C61.9)

Ændring(er): Der er ændringer af N-stadium

N-stadium

N0	Ingen regionale lymfeknudemetastaser
N1	Metastase til 1 lymfeknude
N2	Metastase til multiple lymfeknuder

9. Binyrebarktumorer

Ændring(er): Der er ændring af UICC stage

UICC stage

Stage I	T1	N0	M0
Stage II	T2	N0	M0
Stage III	T1, T2	N1	M0
	T3, T4	N0, N1	M0
Stage IV	Alle T	Alle N	M1